

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. св'ят) о 5-ій годині по полудні.

Редакция і
Адміністрація: у вулиці
Чарнецького ч. 8.

Письма приймають
лише франковані.

Рукописи звертають
лише на окремі жадачі
і за вложенням оплати
почтової.

Рекламації невапечатані
вільні від оплати
почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в бюрі днівників Люд.
Пльона і в ц. к. Староствах на провінції:
на цілий рік зр. 2-40
на пів року „ 1-20
на чверть року „ —60
місячно . . „ —20
Поодинокое число 1 кр.

З поштовою пере-
силкою:

на цілий рік зр. 5-40
на пів року „ 2-70
на чверть року „ 1-35
місячно . . „ —45
Поодинокое число 3 кр.

Справи парламентарні.

Палата панів відбуває нині засідане, на котрім має ухвалити закон о реформи виборчій.

Справоздане комісії Палати панів о тій реформі розіслано в суботу. Оно кінчить ся внесенем, щоби прийняти проєкт закопа в незмінній формі, так, як его ухвалила Палата послів. То справоздане підписане ки. Альфр. Ліхтенштайном яко председателем комісії і шефом секції Інама-Штернег яко референтом, розбирає наперед загально проєкт реформи і ті причини, які велить Палаті панів признати розширене права виборчого за конечне. Справоздане каже: „Як порівняне з іншими цивілізованими державами так також безсередний поступ, який зробили в послідних десятках літ, круги населеня, доси виключені від права виборчого, в напрямі культурнім, особливо-ж підвзглядом своїх економічних здобутків та політичної і соціальної свідомости: виробили пересвідчене, що було би несправедливо відмавляти дальше тим кругам населеня чинної участі в твореню представительства людогого. А також збільшені тягари, що заєдно ростучий обсяг державної діяльности накладає невідклично на населене, незвичайно збільшена інтензивність державної діяльности на всіх полях суспільного і економічного життя і сильніше в наслідок того потягане всіх кругів населеня до виповнюваня публичних задач: роблять то заповідню справедливости, щоби тим кругам населеня запевнити найпервістній-

ше політичне право чинного вибору“. Відтак заявляє ся справоздане за задержанем курий; за прийнятем ухваленого Палатою послів §. 41 постановляючого, що вибір посла має бути тайний. Комісія доказує, що виборці, які вийшли з правиборів, стоять підвзглядом культурним вище як загал правиборців і навіть в тих краях, де устні вибори супротив степеня образованя населеня можуть бути оправдані, не мають ті вгляди вже загального значіння. Комісія обстає при тім параграфі тим більше, що ходить тут о скорое ухвалене закопа.

Нині або завтра має запасти рішене, як довго буде ще Рада державна відбувати свої засіданя. Передустім має бути полагоджений закон, признаючий Відневи часть консумційних податків, відтак закон о податку біржевим. Молодочехи жадають, щоби полагоджено також закон о свопні.

По законі о ревізії катастру ґрунтового прийшов під наряду Палати послів на вчерашнім засіданю закон о відписуваню ґрунтового податку задля елементарних нещастя і залагоджено сім перших параграфів.

В справозданю комісії значує ся, що дотеперішній закон з 1888 р. невідповідний, бо рільники, діткнені елементарними шкодами, часто не можуть користати з него, аби запевнити собі справедливі улекшеня податкові, які їм властиво належали би ся в порівнаню до шкоди від елементарних нещастя. Закон з 1888 р., котрий тепер обовязує, постановляє, що на случаї елементарних нещастя другої категорії, отже від морозів, слоти, вигнітя озимини під свігом і т. д. (першу категорію становлять град,

повінь, пожар або миши) — відписуване ґрунтового податку залежить лише від особистого „прикрого положеня“, в яким той рільник задля страти находить ся. Новий закон має усунути ту несправедливість, що відписуване ґрунтового податку залежить просто від фінансового урядника. На будуче має ся відписуване ґрунтового податку оцінити предметом після дійсного знищеня продуктів, без огляду на особисте матеріальне положене рільника. Новий закон усуне також то услівє, що відписане податку залежить від пошкодованя більшої половини власителів ґрунтів в дотичній місцевости. Окрім того мають при відписуваню податку узгляднити ся такі случаи, де ужитковане ушкодженого ґрунту звичесне не тільки на один рік але й на дальші літа. Що-до легітимациї того, котрий подає ся о відписане ґрунтового податку, мають на будуче власти податкові узгляднити не тільки поданя самих властителів ґрунтів, діткнених елементарними нещастями, але також поданя посесорів, настоятелів обшарів двірських і начальників громад. До елементарних нещастя, котрі дають право жадати відписаня ґрунтового податку, зачисляє новий закон також шкоди від пільних миший, а допускає опустити навіть по закінченю жнив або сіножати, коли поспрятані плоди ушкодять повінь. Значні улекшеня признає проєкт рільникам що-до формального тракваня їх просьб о відписане податку при справдженю попесених шкід, а що до виміру опусту, постановлено: 1) При знищеню $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ доходу з дотичного обшару, виносить опуст 25%; 2) при шкіді більше як $\frac{1}{2}$ до $\frac{3}{4}$ доходу виносить опуст 50%

12)

Діти капітана Гранта.

Фантастично-наукова подорож Юлія Верна.

(Дальше).

XI.

Перехід через Чілі.

На провідників вибрав і наймив лорд Гленарван самих тубольців: трох мужчин і одну дитину. Старший між ними був Англичанином, що осів в тім краю, жив ся з ним від яких двайцятьох літ. Він займав ся тим, що віднаймив подорожних мулів і служив за провідника через різні переходи в Кордиліерах, а відтак віддавав подорожних в опіку аргентинському провідникови, що знав добре дороги в пампасах¹⁾. Той Англичанин цілком не забув в товарстві мулів і Індиян свого родинного язика і міг з подорожними розмовити ся. Користав з того лорд Гленарван, тим більше, що іспанського язика Якова Паганеля ще нігде не розуміли.

Той старий „катапаз“, як Чілійці називають провідників, мав при собі до помочи двох Індиян і дванадцятьлітнього хлопця. Індияни пильнували мулів обвочених наками, а хлопець поганяв малу кобилу обвішену дзвінками, котра вела за собою десять пшших мулів. На сімох з пшх сиділи подорожні, на однім „ката-

паз“, а два прочі двигали поживу і кілька штук матерії на подарунки на случаї потреби для місцевих начальників індіанських. Індияни ішли після звичаю пішки. В такий спосіб запевнили собі наші знакомі і безпечність і поспіх в тій подорожі через полудневу Америку. А не легка то і не звичайна подорож через великанський хребет Андів. Єт не можна би навіть підняти ся без помочи мулів, з котрих найліпші аргентинські. Ті цінні звірята перевисили підвзглядом розвою і росту навіть первістні окази своего рода. В поживі они не дуже перебірчиві; пють лише раз на день, ідуть по десять пиль за вісім годин і без труду двигают на собі чотирнацять „арробів“ (арроб важить більше як 28 фунтів).

На тій дорозі від одного Океана до другого нема ні одной гостиниці. Треба їсти засушене м'ясо, риз з перцем або убиту по дорозі звірину. За напитек служить вода з гірських потоків або з ручаїв на рівнині, заправлена кількома каплями руму, котрого кожний подорожний має завсїгди трохи з собою в воловім розі.

Також треба вистерігати ся всякого падузжя спиртусових напитеків, бо они не служать в тім кліматі, де нервова система чоловіка вже й так незвичайно розстроена. Ціла постіль містить ся в краєвім сідлі, званім „рекадо“, що зроблене з баранячих шкір, виправлених разом з вовною, перевязаних широкими, прегарно вишиваними поясами. Подорожний обвипений тим теплим окритем жартує з нічних холодів і вогкості і спить дуже добре.

Гленарван яко чоловік привиклий до подорожжя, примінював ся до звичаїв різних країв і тому пересодів по чілійски себе і всіх своїх товаришів. Паганель і Роберт — два дітваки, старий і молодий — не могли патішити ся, всуваючи голову в чілійске „поншо“²⁾ і обуваючи чоботи вироблені зі шкіри здертої з задних ніг жеребят. Треба було бачити їх мули богато осідлані, з арабськими ховетами в пасаках, з довгими, плетеними шкіряними уздами, що служили відразу й за бич, з головами богато прибраними в різні металеві прикраси і двигачючі бесаги перевішені на обі сторони з поживою. Паганель заєдно розсіяний, трохи не упав всїдаючи на свого мула, але вкінці удалось ему дістати ся на сідло разом з невідступним своїм довгим дальновидом, а коли вложив сильно ноги в стремена, завірив цілком звіряти і ніколи того не пожалував. Молодий Роберт доказав від першого разу, що має всі прикмети доброго їздця.

Вибрали ся в дорогу. Погода була пречудна, небо цілком чисте, воздух відсвїжував вітрець, що віяв від моря і лагодив пекуче проміне сонця. Громадка ступала скорим кроком по нерівних берегах заліву Талькагуано, щоби як пайшвидше дістати ся до полудневого кінця рівнобіжника, віддаленого о трицять миль. В першім дни подорожні не розмавляючи багато їхали досить скоро через зарослі тростиною, висохлі болота. В дупах у них були ще свїжі вражіня працаня з приятелями. Доси ще

¹⁾ Вуйні стенові пасовиска.

²⁾ Вовняна плахта уживана яко плац.

податку; 3) при зниженні $\frac{3}{4}$ доходу, має ся признати опуст в висоті 75% доходу; 4) при зниженні цілого доходу, має ся цілий податок відписати. Важні суть також приписи о улекшеннях податкових на случай лісових шкід, до котрих новий закон зачисляє шкоди від пожару, випалене лісів для знищення шкідливих комах а вкінці такі шкоди, що повстали від поломаня галузя під тягаром мокрого снігу, так що треба на ново залісити що найменше один гектар лісового ґрунту.

Міністер скарбу др. Білинський зложив в імени правительства заявлене, що правительство годить ся на постанову Палати, аби знизити головну суму податку ґрунтового о $2\frac{1}{2}$ мільона, бо припускає, що податкова реформа буде ухвалена.

Довша дискусія вивязала ся над наглими внесеннями Кайцля і Цернерсторфера поставленими з нагоди кровавих подій, які лучили ся між жандармерією і робітниками в Райхенберзі в Чехії.

Президент Міністрів гр. Бадені дав предметове пояснене тої пригоди.

П. Цернерсторфер вивів дуже остру мову против фабрикантів в північній Чехії.

Відповідав ему пос. Бендель, почім палата відкинула оба наглячі внесення.

На вчерашній засіданю комісії бюджетової постановлено справу підвищення урядничих пенсій відложити до осені, бо доси не наступило порозуміння що-до деяких сумнівів в тій справі.

З руских товариств.

З Березан пишуть:

Дня 16. цвітня с. р. відбули ся в Березанях збори півців церковних деканатів бережанського і підгаецького для завязаня агентури в Березанях. По відправі служби Божої зібрано ся в домі о. пароха і декана Т. Кордуби 14 півців церковних (Ілля Бойкевич, Мих. Новицький, Ів. Сойка, Лавр. Бемко, Стеф. Коріньовський, Юр. Цап, Пет. Воробець, Йосиф Білоус, Євст. Кудла, Дион. Корбин, Ів. Олішник, Тим. Демьяновський, Гавр. Неосторович і

Петро Балащук), явили ся також: радник судовий п. Комарницький і оо. Свистун і Садовекій.

Збори відкрив вибраний на председателя о. декан, зазначивши конечну для півців потребу лучити ся і громадно вступати в члени товариства дяківського, котрого цілю єсть моральне і материяльне піднесенє стану дяківського. Відтак о. Садовекій відчитав головніші §§. статута. Статут по дискусії прийнято, а п. Бойкевич обовязав ся доставити пять примірників того статута для основаня агентури. Всі присутні півці вписали ся в члени товариства (8 з них зараз зложили вписове по 1 зр.) і агентом своїм вибрали одгоголосно п. Ів. Сойку, півця з Березан, а заступником п. П. Воробця, півця з Потуторів.

Відтак вивязалась жива дискусія над тим: якої засади належить держати ся при обсаді посад дяківських. Се дійсно важна справа, для того забирали слово майже всі, а остаточно згоджено ся на те, щоби агентура враз з деканом пропонувала терно а парох з громадою вибирають одного. — П. Сойка в довшій промові говорив про велике значінє півця церковного в громадї, однакж підніє, що на жаль лучають ся між півцями люди не піймаючі своєї гідности. — П. Воробець говорив о квестіонарях, подібних до тих, які вже розіслано в переміській епархії. — П. Бойкевич промовляв в справі фонду дяківського і підніє, що до того фонду повинна кожда церковь складати по 1 зр. річно. — На тім наради закінчили ся і по подяці о. деканови за труди півці розійшли ся.

Перегляд політичний.

Справозданя консулів на Креті приписують послідні кроваві події, які лучили ся в кількох тамошних містах, а також в Капелі, столиці острова, головно напастям магомедан на доми християнські. Консулі, котрим вже тяжко приходить стояти успішно на сторожі осіб полишених під їх опікою, описують загальне положенє на Креті яко незвичайно прикре. Іх дальша діяльність була би неможлива без помочи заграничних кораблів. Для того Англія, Росія і Франція рішили вже вислати кораблі

на води критекі. Порта вислала на Крету 6 баталіонів войска і два военні кораблі. Супротив того, що рух революційний кріпшає, постановлено відложити скликанє Народних зборів, котрі були назначені вже на 29 с. м. В послідних борбах стратили Турки 120 людей.

Кубаньським ворохобникам веде ся що раз ліпше і Іспанці не можуть їм дати ради, помимо того, що нагромадили на Кубі звиж 100 тисячів войска і все єввіжі сили там висилають. Супротив того доносять з Мадрида, що іспанське правительство задумує відкликати головнокомандуючого на Кубі генерала Вайлера, а вислати на его місце кого иншого.

В голандських посілостях в Азії вибухла в послідних часах грізна ворохобня. Іменно підняли бунт Атчинці і спершу побили були голандські войска. Як тепер доносять, удало ся Голляндцям розбити воробників і здобути їх головну кріпость Лямпананг.

Н О В И Н К И.

Львів дня 28 мая 1896.

— **Є. Е. п. Намістник** кн. Евстахій Сангушко вернув передвчера вечером враз з женою з Підгорець до Львова.

— **Тіснійші вибори** до Ради міста Львова на двох радних відбули ся вчера при досить малій участі виборців. Голосувало 1937. Абсолютна більшість вносить 969. З чотирох кандидатів одержав бр. Гостковський 1870 голосів, Ал. Гетриць 1074, др. Дзівинський 904 і Фр. Кордіс 19. Отже вибрано бар. Гостковского і Гетриця.

— **Християнські радні міста Стрия** ухвалили вчера презенту на руску парохію стрийську. На 17 голосуючих 13 радних дало свої голоси на о. Володимира Сельського і він одержав презенту на парохію міста Стрия.

— **О. ставрофор Ісидор Воробкевич**, знаний наш писатель і композитор обходив оногди свої 60-ті іменщи. Родив ся він дня 5 мая 1836 р., отже недавно минуло ему 60 літ. НаБуковині він

бачили в долині дим з машини *Дункана*, що сував ся на виднокрузі. Всі мовчали крім Паганеля; той учений географ завдавав сам собі питання по іспанськи і сам відповідав на них в тім новім для себе язичі. „Катапаз“ був з природи мовчаливий, а его ремісло зробило его не багато більше говірким. Ледве що відзивав ся деколи до своїх помічників, котрі не потребували часто відбирати прикази, бо знали свої обовязки знаменито.

У мулників єсть звичай, щоби виїхавши о осьмій годині рано по сніданю не задержувати ся на відпочинок аж о четвертій вечером; Едвард Гленарван придержував ся строго того звичаю. Того дня „катапаз“ дав знак до виповивку при місті Аравко, положенім на полудневім побережжі пристани. Звідтам треба було іти ще яких двацять миль на захід аж до залуви Карнеро, щоби найти найбільше на захід висунене місце землі, через котре переходить тридцятий семий рівнобіжник. Попередно вже вислани Гленарваном люди перебігли цілу ту часть побережя не наткнувшись нігде на ніякі сліди розбитя корабля. Отже нові гляданя були би безуспішні і длятого порішено вибрати Аравко за вихідну точку і звідтам іти на захід держачи ся заєдно простої лінії.

Товариство задержало ся на ніч в місті і розложило ся на подвірю заїзду, бо в середині дому не було ніякого поміщеня.

Аравко єсть столицею Аравканії, чільської держави, що має сто пятьдесят французских миль довжини і тридцять ширини; там мешкають Молюки, старша порода чільської раси, о котрих співав поет Ерчільо. То племя горде і сильне було одинокє з усіх племен замешкуючих обі Америци, що ніколи не стояло під чужим панованєм. Аравко палезало вправді колись до Іспанців, але населене ніколи не піддало ся, так як і до послідних часів опирало ся зборчим забатанкам Чільців а їх прапор независимости — біла зізда на синім поли,

повівала ще в часі побуту Гленарвана і товаришів в Аравко на вершк укріпленого горба, що служив до оборони міста.

Між тим як приладжувано вечеру, проходили ся Гленарван, Паганель і катапаз поміж домами з соломяною стріхою. Крім церкви і звалищ францисаньського монастиря не має Аравко нічого цікавого. Гленарван хотів зібрати які дані о місті, але то ему не удало ся. Паганеля доводило до розпуки, що его тамошні мешканці не розуміли; але що они говорили по аравканьски, т. є. своїм рідним язиком, уживалим там загально аж до проливу Магеляна — то іспанська мова Паганеля на тільки ему здала ся, як коли-б був говорив до них н. пр. по єврейски. Не могучи заспокоїти слуху, він любив ся бодати видом різних типів молочної раси з правдивою радістю ученого дослідника. Мужчини були високого росту з плоским лицем, мідяної краски, з рідким заростом, понурим оком і з широкою головою, що немов губила ся в довгим чорнім волоссю. Видко було на них ту пригноблючу безчинність, властиву всім воїнчим народам, котрі не знають що робити з собою в часі мира. Женщини марні але виревалі займали весь свій час господарскими роботами: ходили коло коний, чистили оружє, орали, ходили на лови для своїх панів і ще мали час на вироблюванє тих синьо-зелених плахт уживаних на плащі, коло котрих робота треває околом двох літ і кожда з них коштує найменше сто долларів (звиз 200 зр.).

— То правдиві Спартанці! — говорив Паганель, коли по проході сїдав до спільної вечері.

Очевидно що в тих словах ученого географа було багато пересад, тим більше коли ще додав, що его серце сильнїше било при виді міста Аравко. Коли его майор спитав о причину того незвичайного і несвідомого „битя серця“, відповів, що его зворушенє цілком природне супротив спомину, що один з его земляків засїдав колись на аравканьскім престолі;

тим володітелем був Тоннеін, дуже добрий чоловік, бувший адвокат в Перенгі, вражливої а навіть трохи бурлацкої вдачі. Жартовано з пригод і упадку его королівско-муриньської Милости Аврелія-Антоні I-го а вкінці за его здоролє випито тоаст горівкою з кукурузи, званою в краєвій мові „чіша“. За хвили подорожні обвинувши ся своїми плащами смачно заступили.

На другий день о осьмій годині рано громадка наших подорожних пустила ся в дальшу дорогу, прямуючи на захід до тридцятого сегомого рівнобіжника. Подорожні переходили через урожайні околиці Аравканії, багаті в худобу і виноградники. Однакж згодом стрічали що раз пустїйші простори. Ледве на миль подорожували одну нужденну хатчину „рестреадора“ — т. є. індійського уїздника коний, котрих слава звісна в цілій Америці. Денеде стояла пустка по опущеній стачії почтової, що служила за притуловище блукаючим в околиці Індіанам. По дорозі наткнуло ся товариство на дві ріки: Раке і Тубаль, але катапаз обізнаний з місцевостію найшов брід і они перейшли псаєливо. На виднокрузі ід півночі тягнув ся величаво ланцух Андів — але то була лише невеличка частина великаньського хребта, на котрім опирає ся ціле руштованє Нового Сьвіта.

Перейшовши тридцять пять миль, задержано ся о четвертій годині вечером в чистім поли під тіною великаньских міртів. Розгнуздано мули і пущено їх на обильно порослі травю муги. Люди посилили ся як звичайно ривом і мясом, покріпили сном трохи утомлені члени а тимчасом катапаз і его помічник сторжили по черзі.

Погода сприяла постійно, а що всі подорожні, не виймаючи навіть молодого Роберта тіпили ся знаменитим здоровлєм, то треба було користати з таких приязних обставин і заки можна, іти як найдальше наперед. Слідуючого дня ішло товариство ще з більшим успіхом;

(по смерті Юрія Федьковича) нині одинокий представитель літературного руху з 1860-их років, а при тім одинокий руский композитор на Буковині. Перед дев'ятьма літами 17-ого мая 1887 року обходив о. Ісидор Воробкевич 25-літній ювілей своєї літературної діяльності, а діяльність тая була дуже широка, плідна і різновидна. Черновецькі руско-народні товариства поздоровили депутацією достойного заслуженого ювілатора.

— **Стрийська філія „Просвіти“** відбула дня 15-го с. м. свої загальні збори сполучені з господарским вічем. Зраня відбуло ся богослуження поминальне за довголітнього голову „Просвіти“ Омеляна Огоновського, а хор учеників стрийської гімназії відспівав цілу службу Божу. Пополудни відбули ся загальні збори. З справозданя виділу філії довідуємось, що она має 332 членів, але з них 132 не заплатили ще вкладки за 1894 р. Під зарядом філії стоїть 20 читалень, окрім того є ще 9 самостійних читалень, але не всі читальні стоять в звязи з філією, як се властиво повинно бути. Взагалі більша часть читалень не проявляє живішого життя, а причини бездіяльності треба глядати в місцевих обставинах. При деяких читальнях є також крамниці, але они всі в приватних руках. Доходу було всего 95·80 кр., розходу 47·36 зр., лишає ся в касі 47 зр. 36 кр. — До нового виділу вибрані о. Федусевич, др. Олесницький, проф. Юл. Костецкий, проф. Іван Вахнянин, Як. Бойкевич, о. Горилевич з Угерска і Вас. Добушовский з Миколаєва. Принято внесення: поділити реїони стрийський і жидачівський так, аби можна було легше люструвати читальні; зробити порядок в Лясатичах, де дві читальні „Просвіти“ з собою ворогують; заснувати в Стрию „Народний Дім“; постарати ся о постійну субвенцію з стрийської повітової і міської ради для „Просвіти“ і просити о більшу субвенцію для „Просвіти“ від сойму. Опісля наступив виклад делегата головного виділу Василя Короля о причинах нашої матеріальної нужди. По викладі льосовано 100 господарских річий, як серни, нили, коси, прилади огородничі і молочарські.

— **Заряд „Народної Торговлі“** завів для свого персоналу при львівськїм складі курсу науки купецкої. І так: науку о товарах кольоніальних викладає директор Ничай, рахунків директор Нагірний, науку руского язика проф. Врецьона, науку німецького язика секре-

тар товариства Гладилевич, закон торговельний і промисловий др. Кость Левицкий, каліграфію бухгалтер Волошинович. Курс сей має бути стабіль, щоби і той персонал, що занятий при філіях товариства, через поступенне переміщуване до львівського складу міг з курсу користати.

— **Прогулькові поїзди до Зимної-води.** З днем 1 червня с. р. заводить Дирекция руху залізниць державних таку зміну в руху прогулькових поїздів, що курсують між Львовом а Зимною-водою: Поїзд прогульковий, що курсує тепер лише в неділі і свята, а виходить зі Львова о год. 1-ій минут 32 пополудни після середно-европейского часу, зносить ся цілком, а замість него буде від 1 червня курсувати що день прогульковий поїзд, котрий буде відходити зі Львова о годині 3-ій минут 19 пополудни (час середно-европейский). Поворот з Зимної-води до Львова буде відбувати ся як доси особовими поїздами, що приходять на львівський дворець о годині 6-ій минут 55 і о год. 9-ій минут 30 вечером.

— **Скажений пес** забіг оногди до Рогатина і покусав там школярку Марисю Несторову з Бабичень. Найтяжша рана в руці стала зараз ропити. Рогатинський уряд громадский, завдяки заходам о. Чировского, вивисав нещастну дитину на свій кошт до Кракова на клініку дра Буйвіда.

— **Огні.** Дня 24 с. м. вибух огонь в містечку Олеську і знищив чотири будинки Миколи Турчиняка і Михайла Мандюка. Огонь займив ся від паліроса, що его курив якийсь хлопчище. В огні спекли ся дві свині і теля. Шкода не була обезпечена. — В Крехові вибух дня 20 с. м. огонь у тамошних оо. Василян. Того дня, яко в навечері великого відпусту в монастири, зібрало ся вечером около пять тисяч народу із всіх сторіц, близьких і дальших. По вечірні вирушила процесія з церкви до печери св. Онуфрія, а один Василян з Жовкви з подальшого горбка пускав фаврверки. Нешасте хотіло, що одна ракета упала на загату монастирської шопи, і коли все було поза монастирем на процесії, підняв ся огненний стовп в монастири. Всіх, мирян і священників огорнула тревога, бо многи умістили були там свої вози і коні а поблизько стояли сотки селянських возів, а на деяких возах спячі діти. Все кинулось на монастиреке подвірє, настала велика глота. Ратувати не було можна, бо не було ані сикавки,

перейшли потік Бель а відпочинок припав над берегом ріки Біобіо, що відділяла іспанське Чілі від Чілі незалежного. Віддалене наміреної подорожжї зменшило ся знов о трийцять пять миль. Край в нічї не змінив ся. На урочайній землі видко було всюди амариліси, фіялки кактуси золотоцвітні. То знов видко було рисі, американські чаплі, сови самітні, дрозди і інші птиці. Мешканців стрічувано лиш рідко; часами показували ся „уасос“, мішанці зроджені з Індіян і Іспанців, як гнали на конях покровавлених від величезних острог, причіплених до босих ніг їздців. На дорозі не можна було дістати ніяких пояснень ні вістий від нікого. Гленарван гадав собі, що капітан Грант, коли понав в неволю Індіян, мусів находити ся десь в Андах. Отже аж в пампассах можна було розпочати гляданє з лишим успіхом, а до того часу треба було іти лише наперед і то з як найбільшим поспіхом.

Дня 17-го рушено в дорогу о звичайній годині і в звичайнім часі. Роберт нетерпеливо рад був вирвати ся наперед і ледве строгий приказ лорда Гленарвана міг его удержати в порядку.

Околиця ставала що раз менше рівна, тут і там надібувані горбки вказували на близькість гір; ріки що раз голоснійше шуміли спадаючи з вижин. Паганель часто заглядав до свого атляса; коли не находив на карті означеної ріки, кров географа жівійше кружляла в его жилах і удавав, що гніває ся, хоч в душі рад був з того, що міг поправити карту.

— Потік, що не має назви — бурмотів — то так як би не мав ніяких прав, отже не існує після географічного правила.

І зараз хрестив ті безіменні води та значив їх на карті найславнійшими іспанськими іменами.

— Який то пречудний язык! — повторяв заєдно. — Який звучний і повний! То правдиво металічний язык і я заложивсь, би що на него

склададо ся сімдесят вісім частий міді і двайцять дві мосяжу, як на спіж, з котрого лиють дзвони.

— Але чи робите в нїм бодай який такий поступ? — питав лорд Гленарван.

— Розуміє ся, дорогой мильорде! Ах, коли-б той язык не мав ще такого тяжкого наголосу! Але той проклятий наголос, той наголос!

І в дорозі Паганель боров са з переповами в вимові іспанських слів, хоч при тім не залишив робити географічні поміченя. В тій справі був цілком певний себе. Коли лорд Едвард питав старшого провідника о яку прикмету або властивість краю, упереджував учений географ все у відповіді катаназа, що немало дивував ся мудрости чоловіка злючого о всім.

Того самого дня, около другої години з полудня наткнули ся подорожні на своїй дорозі на нову стежку. Очевидно Гленарван спитав о єї назвище і очевидно Паганель перший поспішив з відповідію:

— То дорога, що веде з Юмбель до Лос Арджелес. — Гленарван подивив ся на провідника.

— Дійстно так — відповів той, а відтак обертаючи ся до географа спитав; — То ви були вже коли в тім краю?

— Так! — відповів Паганель з найбільшою повагою.

— На мулах?

— Ні, в моїм кріслі.

Катаназа не порозумів; здвиг раменами і вернув до своїх мулів, що ішли на переді.

О пятій вечером задержав ся похід в дуже глибокім ярі, кілька миль повисше невеличкого містечка Льога. Ту ніч провели подорожні у стіп „Сієррас“, першою звена великого ланьцуха Кордилтерів.

(Дальше буде).

ані гака та коновки, ддятого шопа згоріла до тла; поблизькі монастирські кухні уратували ся лише тим, що відпустові селяни цілою масою обєли крипі тих будинків, а хоч їх некло, не допустили огню на криші.

— **Хмаролом.** З Будієвич в Чехії доносять, що в наслідок хмаролому в околици Форбес, Грацен і Гутвассер залила вода значну часть Будієвич. Два потоки, що пливуть з Гутвассер і Рудольфштадт залили в Будієвичах т. зв. віденське передмістє о годині 10-ій в ночі. О небезпечности заалармовано публику вистрілами. Огнева сторожа поробила потрібні зарядженя, щоби удержати комунікацію в части міста, навіщеної повенію. Цілий залізничий дворець стояв під водою. Малша і Велтава значно піднесли ся, а місцями виступили з берегів.

— **3 Березан** доносять: На будуючїм ся шляху залізничїм з Галича до Тернополя в околиці Потутор, завалив ся в суботу дня 23 с. м. вже майже готовий мурований з тесаного камяя і склеплений в'ядукт, через котрий має залізниця переїздити понад долину. Завалили ся чотири прясла розпята і висоти 20-метрової. Комісія знатоків орече о причинах катастрофи, котра на щастє не потягнула за собою ніяких жертв в людях.

— **Важне відкрите.** Капітан артилерії французської Белльон, в наслідок довгих розсліджувань над телефоном полученим з дротом телеграфічним, винайшов азбуку для депеш, пересиланих апаратом Морзого, котрий дозволяє розуміти депеші без дотикання дроту. Сей винахід дуже важний на слуцай війни. Він позволить переловлювати телеграфічні депеші неприятеля в такий спосіб, що стації навіть не будуть могли догадати ся зради тайни.

— **Смерть 70-літнього „слухача“ університетского** в Грайфсвальді пригадала Німцям другого такого „слухача“ з 1870 років в Геттінгені. І сей сивоволосий студент „слухав“ неутомимо десятками літ в тамошнім університеті з подібних причин, як небіщик слухач грайфсвальдский. Геттінгеському слухачеві, по прізвищі Бесте, записала заможна тітка в завіщаню 400 талярів річно на так довго, „доки він буде віддаватись студиям на університеті з пожитком та з добрим успіхом і се потвердить що року дотичний професор виставленим ему свідомством“. Слухач той слухав між іншими професора Клінкерфеіса і сей професор дуже радо до кінця життя виставляв ему свідомство: „Er ist unter meinen Zuhörern stets „der Beste“ gewesen“ (Bin між моїми слухачами був все „найліпший“, по нім. der Beste) і підписував з чистою совістю, бо той слухач називав ся „Бесте“...

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 28 мая. Палата послів має радити до 6 червня. — Найд. Архієпископ Франц Фердинанд д'Есте остане тимчасом в цісарськїм замку в Шенбрун, а коли погода усталить ся виїде до свого замку в Конопішт в Чехії.

Константинополь 28 мая. В місті Канеї на Креті поновили ся забурєня.

Новий Йорк 28 мая. Страшний оркан знищив в державі Айова пять міст і збурих богатс залізничих мостів; погибло 40 осіб.

— **Книгарня наукового тов. ім. Шевченка** у Львові, уліця Академічна ч. 8. продає слїдуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезії часть I, 1 зр., Книга казок, поезій часть II, 60 кр., Твори прозаїчні ч. I. 80 кр., ч. II. кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр. — Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр. з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезій ч. I. 20 кр., 3 чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, в московського 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич і зр. — Герінг-Герасимович. Що то є господарність 30 кр.

За редакцію відповідає: Адам Креховецкий.

